

AUTOREFERAT

1. Imię i nazwisko: dr Paweł Król

Zakład Metodologii i Informatyki

Wydział Wychowania Fizycznego

Uniwersytet Rzeszowski

2. Posiadane dyplomy, stopnie naukowe, uprawnienia zawodowe i certyfikaty:

Edukacja:

Studia fakultatywne z zakresu wychowania fizycznego: Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Rzeszowie (1991)

Magister pedagogiki opiekuńczo – wychowawczej: Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Rzeszowie (1992)

Doktor nauk o kulturze fizycznej Akademia Wychowania Fizycznego im.

E. Piaseckiego w Poznaniu (2004) praca doktorska pt. *Kultura fizyczna w województwie tarnobrzeskim w latach 1975–1998*

Promotor: prof. dr hab. Kazimierz Obodyński

Recenzenci: prof. dr hab. Bernard Woltmann

dr hab. prof. Henryk Mierzwiński

Uprawnienia i kwalifikacje zawodowe:

- instruktor rekreacji o specjalności narciarstwo alpejskie
- instruktor sportu o specjalności tenis
- instruktor sportu o specjalności narciarstwo alpejskie
- trener II klasy o specjalności narciarstwo alpejskie

Certyfikaty z zakresu:

- umiejętności komunikacji interpersonalnej (kurs, Uniwersytet Rzeszowski 2010)
- język angielski na poziomie intermediate (kurs, Centrum Edukacji Nauczycielskiej 2010/2011)
- metody statystyczne w procesie dydaktycznym (kurs, Uniwersytet Rzeszowski 2013)

3. Informacje o dotychczasowym zatrudnieniu w jednostkach dydaktyczno-naukowych:

1993 – 2003 - asystent – Zakład Metodologii Badań Pedagogicznych, Wydział Pedagogiki Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Rzeszowie

2004 – obecnie - adiunkt – Zakład Metodologii i Informatyki, Wydział Wychowania Fizycznego, Uniwersytetu Rzeszowskiego w Rzeszowie

2007 – 2011 - docent – Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości w Ostrowcu Świętokrzyskim

Mój dorobek naukowy po uzyskaniu stopnia naukowego doktora nauk o kulturze fizycznej obejmuje łącznie 98 prac oryginalnych, w 31 jestem pierwszym autorem, 11 komunikatów konferencyjnych prezentowanych na konferencjach naukowych krajowych i międzynarodowych, 1 podręcznik, 2 monografie oraz 6 monografii współautorskich. Swoją wiedzę i warsztat badawczy pogłębiałem podczas odbywanych staży w kraju i za granicą (łącznie 9). W czasie staży naukowych prezentowałem także w formie wystąpień seminaryjnych osiągnięcia własne i prace zespołowe z zakresu holistycznie ujętych zagadnień historii rozwoju sportu w regionie Polski południowo-wschodniej. Łączna ilość punktów którą uzyskałem wynosi **419 KBN/MNiSW w tym 3,697 IF i 211,36 IC, liczba cytowań z wykluczeniem autocytowań (ISI Web of Science): 5, Indeks Hirsch'a (wg ISI Web of Science): 2**

4. Wskazanie osiągnięcia wynikającego z art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. nr 65, poz. 595 ze zm.):

a) tytuł osiągnięcia naukowego:

Kultura fizyczna w XX-leciu międzywojennym na Kresach Wschodnich, ze szczególnym uwzględnieniem Lwowa.

Publikacje wchodzące w skład osiągnięcia naukowego:

- Monografia autorska: *Lekkoatletyka w województwie lwowskim (1920–1939)*, Podkarpackie Towarzystwo Naukowe Kultury Fizycznej, Rzeszów 2015.
- Cykl artykułów:

b) (autor/autorzy, tytuł/tytuły publikacji, rok wydania, nazwa wydawnictwa)

1. **Król P.**, Zaborniak S.: *Development of ski jumps in Lvov and Brzuchowice (1920-1939)*, (2012), Scientific Review of Physical Culture, [online], vol. 2, nr 4, s. 38–50.
2. **Król P.**, Zaborniak S.: *Beginnings of Lvov skiing before 1914*, (2012), Scientific Review of Physical Culture, [online], vol. 2, nr 4, s. 8–13.
3. **Król P.**, Zaborniak S.: *Lvov ski jumps (1922-1939)*, (2012), Scientific Review of Physical Culture, [online], vol. 2, nr 3, s. 33–41.
4. Zaborniak S., **Król P.**, Płonka A.: *Lvov beginnings of winter sports (1900-1914)*, (2013), Scientific Review of Physical Culture, [online], vol. 3, nr 1, s. 41–49.
5. Zaborniak S., **Król P.**, Płonka A.: *Lvov beginnings of rugby in Poland (1903-1922)*, (2013), Scientific Review of Physical Culture, [online], vol. 3, nr 1, s. 17–23.
6. Zaborniak S., **Król P.**, Płonka A.: *Lvov – Rzeszów sports contacts (1903-1939)*, (2013), Scientific Review of Physical Culture, [online], vol. 3, nr 1, s. 59–70.
7. Zaborniak S., **Król P.**, Rożek H.: *I Archery World Championship in Lvov in 1931*, (2013), Scientific Review of Physical Culture, [online], vol. 3, nr 2, s. 45–64.
8. Zaborniak S., **Król P.**, Rożek H.: *Sports contacts of football teams of the KS "Resovia" in the Lvov Circuit League in years 1930-1939*, (2013), Scientific Review of Physical Culture, [online], vol. 3, nr 2, s. 5–44.
9. Zaborniak S., **Król P.**: *Iwan Boberski - Memoriam pro in 140 years from birth - of the patriot, the ideologist, teacher, methodologist and the organiser of the ukrainian physical culture*, (2013), Scientific Review of Physical Culture, [online], vol. 3, no. 2, s. 5–31.
10. Zaborniak S., **Król P.**, Jandziś S.: *Sport – medical care in Lvov before 1939*, (2013), Scientific Review of Physical Culture, [online], vol 3, no 2, s. 139–154.
11. **Król P.**, Nadolski W.: *Beginnings of the luge in Lvov before the I World War*, (2013), Scientific Review of Physical Culture, [online], vol. 3, no. 3, s. 150–158.

12. **Król P.**, Zaborniak S.: *Lwowskie kontakty piłkarskie KS „Resovia” Rzeszów (1903-1939)*, (2013), [w:] Cynarski W. J., Nowakowski A., Zaborniak S. (red.): *Szkice z teorii i historii wychowania fizycznego, sportu i turystyki*, Uniwersytet Rzeszowski, Rzeszów 2013, s. 48–61.

We wszystkich wskazanych wyżej pracach miałem wiodący udział na każdym etapie ich powstawania. Mianowicie mój wkład polegał na: opracowaniu koncepcji pracy, przeprowadzeniu krytycznej analizy literatury przedmiotu, kwerendzie źródłowej, opracowaniu innych dokumentów wykorzystanych dla potrzeb prac oraz na wytworzeniu opisowej części artykułów. Ponadto mój udział w przedsięwzięciu obejmował opracowanie statystyczne, formatowanie fotografii, łamanie tekstu, adiustację oraz archiwizację dokumentów. Oświadczenia współautorów z precyzyjnym przedstawieniem wkładu własnego dołączyłem w formie odrębnych załączników do wniosku. (zał. 3)

Po ukończeniu studiów w 1993 roku rozpocząłem pracę w Zakładzie Pedagogiki Ogólnej Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Rzeszowie. W tym czasie w zakładzie realizowane były główne badania z zakresu pedeutologii oraz hierarchii systemu wartości młodzieży polskiej. Przystąpiłem do zespołowych badań naukowych w wymienionych obszarach. Równocześnie rozpocząłem współpracę z Instytutem Wychowania Fizycznego i Zdrowotnego WSP w Rzeszowie. W początkowej fazie współpraca obejmowała prowadzenie zajęć praktycznych z zakresu narciarstwa zjazdowego, a w dalszej kolejności uczestnictwa w badaniach dotyczących historiografii sportu, kultury fizycznej regionalnej i ogólnokrajowej. Zainspirowany przez prof. Bernarda Woltmanna do zgłębiania wiedzy historycznej z zakresu sportu i szeroko rozumianej kultury fizycznej rozpocząłem poszukiwania własnego kierunku badawczego. W swoich rozważaniach oparłem się na pojęciu kultury fizycznej rozumianej przez prof. dr hab. Zbigniewa Krawczyka jako synonim sportu, który występuje tylko sporadycznie zarówno w Polsce, jak i innych krajach Europy Środkowej i Wschodniej. Natomiast spotykamy bardzo często, zwłaszcza w krajach ościennych, próbę przeciwstawienia tych dwóch pojęć. Mówi się mianowicie o kulturze fizycznej i sporcie jako obszarach rozłącznych. Owa rozłączność nie została, jak dotąd, dostatecznie uzasadniona teoretycznie, dlatego spotyka się często z uzasadnioną negacją. Identyfikacja kultury fizycznej i sportu występuje natomiast z reguły w literaturze zachodniej, w której zresztą funkcjonuje także szersze pojęcie, a mianowicie „aktywność fizyczna”. Jednakże specjaliści coraz konsekwentniej posługują się terminem „sport” i określeniami

pochodnymi...¹. W początkowej fazie moje badania miały charakter regionalny. Konsekwentnie rozwijałem i rozszerzałem teren badań. W efekcie objęły one Kresy Wschodnie Rzeczypospolitej Polskiej w dwudziestoleciu międzywojennym.

Sport nowożytny zaistniał przede wszystkim jako źródło nadziei człowieka na jego biologiczną odnowę, zdrowie oraz na nowy porządek moralny w świecie. Jest on dziś zjawiskiem społecznym o istotnym znaczeniu dla współczesnego człowieka oraz społeczeństw. Sport bywa uznawany za symbol kultury fizycznej i wówczas traktowany jest jako najbardziej rozwijający się jej element. W sporcie odbijają się wszelkie społeczne, polityczne i ekonomiczne zjawiska, w tym aspekcie nierzadko świadczy on o rozwoju państwa, o jego znaczeniu na arenie międzynarodowej. Wobec tego tak istotna jest wiedza o historii sportu, jego rozwoju w danym państwie, regionie a nawet w lokalnym środowisku. Z powyższego punktu widzenia zasadnym jest fakt podejmowania badań historii i rozwoju sportu oraz jego uwarunkowań. Okresem szczególnie inspirującym historyków polskich do badań była II Rzeczpospolita, a więc lata 1918-1939. Jest on tym bardziej ciekawy, iż wzbudzał zawsze wiele kontrowersji, odmiennych poglądów, opinii i ocen.

W tym to przecież czasie wraz z odbudowywaniem struktur władzy państwowej i samorządowej zaczęły powstawać pierwsze ogólnopolskie organizacje sportowe. Potwierdza to dobitnie fakt zawiązania się w 1919 roku Komitetu Udziału Polski w Igrzyskach Olimpijskich oraz związków sportowych: lekkoatletyki, wioślarstwa, piłki nożnej i narciarstwa. Ogólnopolskie organizacje sportowe, jeśli nawet powstawały poza Warszawą, to miały tendencję do organizowania swych siedzib w stolicy.

W dotychczasowej literaturze istnieją opracowania o sporcie, w tym poszczególnych jego dyscyplinach ale są one niepełne, często przyczynkowe, brak jest takich, które traktowałyby tę problematykę całościowo z wszelkimi jego uwarunkowaniami. Zatem istnieje oczywista potrzeba kompleksowego wyjaśnienia nie tylko wszelkich aspektów sportu w okresie II Rzeczypospolitej, ale także wypełnienia luki istniejącej historiografii, a tym samym wzbogacenia naszej wiedzy o historii sportu w Polsce międzywojennej. Przedstawiona do postępowania habilitacyjnego monografia pt. *Lekkoatletyka w województwie lwowskim (1920-1939)* jest próbą wypełnienia tej luki w zakresie rozwoju uznawanej za najpopularniejszą dyscyplinę sportu-lekkoatletyki.

Odnosząc się merytorycznie do okresu międzywojennego celowo i świadomie określono cezurę czasową na lata 1920-1939. Rzecz bowiem dotyczy okresu szczególnego, to

¹ Krawczyk Z. (red.): *Encyklopedia kultury polskiej XX wieku. Kultura fizyczna. Sport.*, Warszawa 1997, s.12.
Nowocię J.: *Studium o pedagogice kultury fizycznej.* Warszawa 2013, s. 75.

jest wolnego od dwóch lat państwa polskiego, obywatelskiego cieszenia się niepodległością Ojczyzny po 123 latach zaborów. Szczególny jest też teren stanowiący przedmiot badań- ówczesne województwo ze stolicą we Lwowie. Ważność zjawiska stanowi również fakt zakończenia wojny na wschodniej granicy państwa z Rosją.

Moje zainteresowania naukowe koncentrują się wokół problematyki kultury fizycznej Kresów Wschodnich ze szczególnym uwzględnieniem kultury fizycznej i jej głównego składnika - sportu mieszkańców Lwowa w XX-leciu międzywojennym. Dążąc do rozwiązania problemu badawczego wykonałem wiele zadań badawczych, a w konsekwencji opracowań oraz monografię habilitacyjną.

W pracy badawczej staram się kierować stosowaną w naukach społecznych zasadą przestrzegania określonej dialektycznie i logicznie kolejności rozpatrywania i rozwiązywania problemów, tj. ogólnych przed szczegółowymi. Rozpatrywanie zjawisk i procesów w sposób konkretny nawiązując do realnej rzeczywistości społeczno-politycznej, ekonomicznej, do określonych uwarunkowań w tym międzynarodowych. Łączenie różnych efektów poznawczego problemu przez wyodrębnienie rozpatrywanej całości i jej elementów, z jednoczesnym wychwytywaniem związków oraz faz i stanów rozpatrywanych procesów. W analizie badanych zjawisk troszczę się o postępowanie zgodne z zasadą determinizmu historycznego. W obrębie metod nauk historycznych stosuję krytyczną analizę i ocenę materiałów archiwalnych, tj. źródeł, źródeł drukowanych, materiałów ikonograficznych, także różnego rodzaju czasopism, prasy tygodniowej, codziennej, itp. Wykorzystuję kroniki, pamiętniki, plakaty oraz wydawnictwa statystyczne GUS. Oceniam jakość i przydatność źródeł stosując hierarchiczną wartość dowodową. Materiały te mają różny stopień wiarygodności.

Od początku pracy naukowej moje główne zainteresowania mieszczą się w obrębie historii kultury fizycznej i sięgają okresu przed obroną pracy doktorskiej. Wprawdzie przed uzyskaniem stopnia naukowego doktora nauk o kulturze fizycznej opublikowałem 9 artykułów z zakresu pedagogiki, ale kolejne opracowania dotyczyły problemów badawczych z zakresu kultury fizycznej. Temat rozprawy doktorskiej *Kultura fizyczna w województwie tarnobrzeskim w latach 1975–1998* jednoznacznie ukierunkował moje dalsze zainteresowania naukowe. Konsekwencję w badaniach naukowych potwierdza efekt końcowy w postaci cyklu wybranych artykułów opublikowanych w licznych czasopismach naukowych oraz monografii habilitacyjnej.

Przygotowana monografia habilitacyjna stanowi ważny element poznania naukowego wypełniający lukę historiograficzną dotyczącą okresu międzywojennego z usytuowaniem wydarzeń sportowych (lekkoatletyki) na Kresach Wschodnich.

Podpisana umowa Wydziału Wychowania Fizycznego Uniwersytetu Rzeszowskiego z Uniwersytetem Narodowym Kultury Fizycznej im. Tadeusza Kościuszki we Lwowie o partnerstwie i współpracy naukowej w Euroregionie Karpaty była istotnym wsparciem do mojej dalszej pracy badawczej i realizacji poszczególnych etapów postępowania poznawczego. Rozwiązując podjęty problem badawczy, jako kierownik projektu rozpocząłem współpracę z prof. dr hab. Stanisławem Zaborniakiem. Wspólnie przygotowaliśmy szereg artykułów naukowych m.in. w ramach statutowego projektu badawczego *Tradycje i współczesność kultury fizycznej na Podkarpaciu. Sport na Rzeszowszczyźnie w latach 1867-1989.* (WWF/UR/II)

Nowożytna kultura fizyczna mieszkańców dawnych Kresów Wschodnich ma głębokie korzenie. Tradycyjnie wiąże się z początkami galicyjskiego wychowania fizycznego żyjących na tych terenach społeczności: polskiej, żydowskiej, ukraińskiej, niemieckiej i innych mniej licznych mniejszości narodowych. Mieszkańcy Kresów mieli świadomość, że sport może służyć nie tylko integracji narodowej ale stwarza głównie szansę na godne i zgodne współistnienie odmiennych kultur i wyznań. Odzwierciedlenie sportu w zjawiskach społecznych politycznych i ekonomicznych badanego obszaru starałem się ująć w wielu publikacjach. Owocem tych poszukiwań naukowych były liczne prace m.in. *Judische Sportvereine im Kreis Tarnobrzeg (1919-1939)* [w:] Niewerth T., Jurek T., Mattausch W.D (red.) *Judischer Sport Und judische Gesellschaft jewish sport and jewish community.* Berlin, Gorzów WLKP 2010, a także popularyzacja tych wyników poprzez udział w konferencjach naukowych krajowych i międzynarodowych gdzie spotkały się z życzliwym przyjęciem.

Przeprowadzone przeze mnie studia nad kulturą fizyczną w Polsce w XX-leciu międzywojennym ze szczególnym uwzględnieniem mieszkańców Lwowa ukazały wzajemne przenikanie się kultury polskiej z kulturą mniejszości narodowych. Zaznaczyć należy, że w latach 1919–1939 ludność ukraińska stanowiła najliczniejszą grupę narodowościową w Polsce. Obustronne oddziaływanie tych dwóch narodów miało miejsce we wszystkich dziedzinach życia, dokonywało się także na płaszczyźnie kultury fizycznej. Wyniki badań ukazują, że na objętych kwerendami naukowymi terenach – przed 1939 rokiem zdecydowanie dominowała społeczność polska, wyprzedzając rozwój i osiągnięcia ukraińskie w zakresie sportu. Wiele elementów wychowania fizycznego, działalności sportowej i turystycznej

początkowego okresu rozwoju we Lwowie, stało się podstawą rozwoju sportu i kultury fizycznej mieszkańców innych miast w Polsce.

Głównym celem przygotowanej monografii *Lekkoatletyka w województwie lwowskim (1920–1939)* (zał. 7) było przedstawienie w formie studium historycznego dziejów lekkoatletyki w województwie lwowskim w latach 1920–1939. Studium to dowiodło, że drogi rozwojowe tej dyscypliny w ramach działalności Lwowskiego Okręgowego Związku Lekkiej Atletyki (LOZLA) na badanym obszarze, jej kształt i wizerunek powiązane były z przebiegiem różnorodnych procesów społecznych i ekonomicznych, a także politycznych. Dla potrzeb niniejszej monografii, w celu zobrazowania rozwoju lekkoatletyki, przyjęto cezurę czasową obejmującą okres od 1920, tj. po zakończeniu walk polsko-ukraińskich o miasto, do 1939 roku tj. do wybuchu II wojny światowej. Przedstawiono tradycje lekkoatletyki na ziemiach polskich, ukazując całe zagadnienie w perspektywie diachronicznej.

Praca wpisuje się w dokumentowanie zagadnienia związanego z początkami rozwoju różnych dyscyplin sportowych w Polsce. W opracowaniu ukazałem rozwój lekkoatletyki ówczesnego województwa ze stolicą we Lwowie. Początków lekkoatletyki na omawianym terenie należy poszukiwać w działalności utworzonego w 1867 r. we Lwowie Towarzystwa Gimnastycznego (TG) „Sokół”. W tej pierwszej polskiej organizacji sportowo-gimnastycznej, lekkoatletyka, jako proste ćwiczenia gimnastyczne w biegach, skokach i rzutach, należała obok gimnastyki do pierwszych dyscyplin rozwijanych w programie TG „Sokół”.

Powołany w Krakowie 21 października 1919 r. Polski Związek Lekkiej Atletyki (PZLA) posiadał osobowość prawną i swoją działalność wspierał na społecznej aktywności działaczy sportowych przede wszystkim Lwowa. Pierwszą siedzibą PZLA był Lwów, który szczylił się najsilniejszymi klubami lekkoatletycznymi LKS „Czarni” i LKS „Pogoń” z infrastrukturą w postaci jednego z dwóch funkcjonujących wówczas polskich stadionów lekkoatletycznych.

Należący do struktur prężnego lwowskiego środowiska lekkoatletycznego dr Stanisław Polakiewicz, już przed I wojną światową został członkiem Austriackiego Związku Lekkiej Atletyki (AZLA), a następnie jako referent tego związku na terenie Galicji utworzył Polskie Kolegium Lekkoatletyczne. Kolegium to 21 października 1919 roku powołało w Krakowie pierwszy związek sportowy w odrodzonej Polsce, którym był wymieniony Polski Związek Lekkiej Atletyki, mający w pierwszych dwóch latach swej działalności siedzibę we Lwowie. Czołowe role odgrywali wówczas lwowscy działacze lekkoatletyczni, którzy w liczbie 7 osób weszli do 11-osobowego zarządu Polskiego Związku Lekkiej Atletyki. Byli to: Tadeusz Kuchar (pierwszy prezes PZLA), Kazimierz Lubienicki (I wiceprezes

w I zarządzie PZLA), Tadeusz Dręgiewicz (II wiceprezes w I zarządzie PZLA), Józef Mostowy (sekretarz I zarządu PZLA), Tadeusz Dudryk (skarbnik), Leszek Jaworski i Witold Wondrausch, dodatkowo w skład 3-osobowej Komisji Rewizyjnej weszło dwóch lwowian: Kazimierz Hemerling i Stanisław Wojciechowski. Ponad dwie trzecie składu zarządu PZLA w latach 1919–1921 stanowili przedstawiciele lwowskich klubów sportowych ILKS „Czarni” i LKS „Pogoń”. Od początku polskiej państwowości Lwów był siedzibą PZLA. Jako jedyny z polskich miast po 1918 r. miał w posiadaniu pełnowymiarowy stadion lekkoatletyczny (LKS „Pogoń” Lwów). Na tym stadionie w dniach 17–18 lipca 1920 r. odbyły się I Lekkoatletyczne Mistrzostwa Polski PZLA mężczyzn. W kolejnym roku w dniach 13-15 sierpnia odbyły się II LMP PZLA mężczyzn. Zarówno w pierwszej jak i w drugiej edycji tych Lekkoatletycznych Mistrzostw Polski dominowali lwowscy lekkoatleci, którzy zarówno w I jak i w II MP na 17 konkurencji w 11 zwyciężali. W ciągu 20 lat istnienia Lwowskiego Okręgowego Związku Lekkiej Atletyki największym sukcesem mógł pochwalić się Kazimierz Kucharski, który na Igrzyskach Olimpijskich w Berlinie (1936 r.) w biegu na 800 m zajął IV miejsce.

Monografia habilitacyjna jest efektem wszechstronnej analizy źródłowej, począwszy od dokumentów archiwalnych, źródeł drukowanych, przez studiowanie obszernych materiałów prasowych. Najobszerniejszy zespół faktów pochodził ze źródeł piśmienniczych z okresu II Rzeczypospolitej. Moim zamierzeniem było przeanalizowanie artykułów, zawierających wiele szczegółowych faktów i precyzyjnych danych, służących charakterystyce i rzetelnemu obrazowi tytułowej dyscypliny w różnych okresach jej rozwoju.

Zebrane i opisane materiały źródłowe wypełniły lukę w historiografii sportu i kultury fizycznej na ziemiach polskich w XIX i XX wieku. Monografia bazuje na obszernej podstawie źródłowej i zawiera ustalenia w odniesieniu do bardzo popularnej, powszechnie uprawianej w Polsce, dyscypliny sportowej. Przedstawia wiele nierozpoznanych dotąd faktów i wydarzeń z dziejów lekkoatletyki.

W monografii przedstawiam bardzo ważne uwarunkowania społeczno-polityczne, ekonomiczne, organizacyjne, materialne, kadrowe, warunkujące swoistą podstawę dla dalszego rozwoju lekkoatletyki. Opracowanie zawiera szczegółowe zestawienia osiągnięć sportowców, które dotąd nie były opublikowane oraz przywołuje kilkaset nazwisk lwowskich lekkoatletów i ich dokładne wyniki sportowe, a także dokumentuje wkład lwowskiej lekkoatletyki w dorobek tej dyscypliny w Polsce.

Z opracowanej monografii oraz wybranych artykułów wynika, że ze względu na prekursorski rozwój dyscyplin sportowych nie bez powodu w środowisku przedstawicieli

kultury fizycznej miasto Lwów uznawane jest za kolebkę polskiego sportu powszechnego jak i wyczynowego. Rok 1867 kojarzony z założeniem we Lwowie TG „Sokół”, jest cezurą czasową, którą uważa się za początek zorganizowanego sportu w Polsce. Dlatego w 1967 r. obchodzono oficjalne 100-lecie, a w 2017 r. obchodzone będzie 150-lecie sportu polskiego.

W latach 1944–1991 tematyka rozwoju kultury fizycznej mieszkańców Lwowa w II Rzeczypospolitej znajdowała się z różnych względów poza zainteresowaniami polskich historyków, w tym również historyków kultury fizycznej i sportu, była podejmowana rzadko, a opracowania miały charakter przyczynkarski. Głównym powodem takiego stanu rzeczy było funkcjonowanie zarówno na Ukrainie radzieckiej jak i w PRL ograniczenie, wręcz zakaz podejmowania tematów o polskiej kulturze na Kresach Wschodnich. Istniała w tym zakresie szczególna cenzura wszelkich opracowań historycznych dotyczących terenów wcielonych po drugiej wojnie światowej do ZSRR.

Pragnę jeszcze raz podkreślić, że głównym motywem wyboru kierunku problematyki badawczej były moje zainteresowania naukowe związane z historiografią sportu i kultury fizycznej Polski południowo-wschodniej, a także konieczność kompleksowego opracowania o tematyce kultury fizycznej i sportu mieszkańców Lwowa w XX-leciu międzywojennym. Opublikowane wyniki badań uzupełniają istniejącą wcześniej lukę badawczą w tej dziedzinie, a także wpisują się w historiografię rozwoju dyscyplin sportowych, które szczególnie nasiliły swój rozwój w Polsce w latach międzywojennych.

Po wnikliwej analizie wszystkich dostępnych źródeł utwierdziłem się w przekonaniu, iż ten niezwykle dynamiczny i zwracający uwagę rozwój sportu w Polsce południowo-wschodniej okresu międzywojennego ma genezę w latach poprzedzających I wojnę światową.

Należy podkreślić, że Lwów pod koniec XIX wieku oraz na początku XX wieku, w okresie autonomii galicyjskiej cieszył się szeroką niezależnością i swobodą w rozwoju nauki i kultury jego mieszkańców, w tym również kultury fizycznej. Zakładane były liczne stowarzyszenia sportowe, w których dużo starań przykładano do upowszechniania sportu, rekreacji i turystyki. Jeszcze przed rokiem 1900 we Lwowie, zainicjowane zostały początki sportów zimowych, dlatego Lwów uważany jest za kolebkę polskiego narciarstwa. W wyniku przeprowadzonej przeze mnie kwerendy źródeł i ich analizy udało się ustalić początki organizacji narciarstwa we Lwowie, gdzie w 1907 roku powstał pierwszy polski klub narciarski Karpackie Towarzystwo Narciarzy (KTN), którego działacze zorganizowali w 1908 roku na prymitywnej skoczni pierwszy oceniany konkurs skoków narciarskich z udziałem narciarzy lwowskich. Dzięki staraniom KTN, w Sławsku powstała w 1910 roku pierwsza skocznia narciarska o charakterze – na minione czasy – profesjonalnym.

Przeprowadzane były również kursy narciarskie z udziałem zagranicznych instruktorów, a także jeszcze przed wybuchem I wojny światowej, organizowane były w tym regionie zawody w dyscyplinach narciarskich (zał. 8, art. nr 2, 4). Dzięki tym prekursorskim przedsięwzięciom, mieszkańcy Lwowa tworzyli historię polskiego narciarstwa.

W latach 20-tych XX wieku we Lwowie nastąpiło ograniczenie tempa rozwoju sportu i kultury fizycznej, spowodowane to było konsekwencjami wrogich działań politycznych. Okoliczności takie jak: skutki I wojny światowej (1914–1918), walki polsko-ukraińskie (1918–1919) oraz wojna obronna w 1920 roku przed najazdem wojsk sowieckich, stały się przyczyną spowolnienia rozwoju kultury fizycznej. Kolejne artykuły ukazują przedsięwzięcia podjęte przez lwowskich działaczy sportu i kultury fizycznej w celu reaktywacji sportów narciarskich w okresie osiągnięcia stabilizacji politycznej. Były to działania związane z budową urządzeń sportowych, w tym: profesjonalnych skoczni narciarskich m.in. we Lwowie, oraz w pobliskich Brzuchowicach, Sławsku czy też Worochcie, a także organizacja zawodów w skokach narciarskich z udziałem czołowych polskich oraz zagranicznych skoczków (zał. 8, art. nr 1, 3).

Oprócz bardzo popularnych skoków narciarskich, a także innych zimowych dyscyplin sportowych związanych z nartami, ogromną sympatią, szczególnie wśród młodzieży szkolnej, cieszyło się saneczkarstwo, które we Lwowie zaczęło się rozwijać na początku XX wieku. Dlatego też w mojej współautorskiej pracy zatytułowanej *Beginnings of the luge in Lvov before the I World War* ukazuję przedsięwzięcia podejmowane przez lwowskich działaczy w zakresie wdrażania, organizacji oraz dynamicznego rozwoju tej dyscypliny w okresie do wybuchu I wojny światowej (zał. 8, art. nr 11).

Pierwsze zawody saneczkarskie z udziałem polskich sportowców, odbyły się we Lwowie w 1906 r. Z roku na rok lwowskie towarzystwa sportowe udoskonalały infrastrukturę sportową niezbędną dla tej dyscypliny, przyciągając w ten sposób coraz większe rzesze młodzieży startującej w różnych konkurencjach saneczkarskich (zał. 8, art. nr 11). Miało to wpływ na wypromowanie pionierów raz popularyzatorów saneczkarstwa, jak i na samych saneczkarzy, którzy do roku 1914 byli najlepsi w całej Galicji (m.in. W. Kuchar)².

Z przeprowadzonych przeze mnie badań wynika, że okres XX-lecia międzywojennego dla mieszkańców Lwowa to również okres rozwoju opieki medycznej nad sportowcami. Prekursorska działalność lwowskiego środowiska lekarskiego wysuwa Lwów w sprawowaniu opieki sportowo-lekarskiej na pierwsze miejsce w Polsce w działalności praktycznej. Wyniki

² Zaborniak S., *Z dziejów LKS „Pogoń” Lwów. Rodzina Kucharów (1880-1975)*, Rzeszów 2009.

zawarte w pracy pt. *Sport – medical care in Lvov before 1939* ukazują przedsięwzięcia oraz sukcesy lwowskiego środowiska medycznego przed II wojną światową. Zaliczamy do nich:

- powołanie we Lwowie w roku 1924 pierwszej w Polsce Przychodni Sportowo-Lekarskiej
- specjalistyczną tematycznie działalność wydawniczą, dotyczącą problemów medycznych w sporcie
- rozpowszechnianie badań sportowo-lekarskich (największa liczba przebadanych w Polsce),
- prekursorską działalność higieniczno-zdrowotną w środowisku ukraińskim w dziedzinie promocji zdrowia i opieki zdrowotnej (zał. 8, art. nr 10).

Lwów w XX-leciu międzywojennym odegrał bardzo znaczącą rolę na arenie światowej w łucznictwie. Było to możliwe dzięki organizacji w 1931 roku I Międzynarodowych Mistrzostw Strzelectwa, Myślistwa i Łucznictwa. Jak wynika z przeprowadzonych przeze mnie analiz tradycje tego sportu na ziemiach lwowskich sięgają początków XVII wieku. Dopiero jednak w latach 20-tych XX wieku dyscyplina ta osiągnęła poziom profesjonalny. W opracowaniu pt. *I Archery World Championship in Lvov in 1931* przedstawiłem działania organizacyjne lwowskiego środowiska łuczniczego w dziedzinie utworzenia nowej dyscypliny, stworzenia pierwszych klubów łuczniczych, co zaowocowało w 1927 roku powołaniem stowarzyszenia pod nazwą: Polski Związek Łuczniczy, a także organizacji we Lwowie pierwszych Mistrzostw Świata w Łucznictwie (zał. 8, art. nr 7). W Pracy podkreślam również sukcesy organizacyjne i sportowe jakie odnieśli lwowscy działacze, a także sami sportowcy. Strzelnica w dzielnicy Lwowa – Zamarstynowie – dostosowana do potrzeb I Międzynarodowych Mistrzostw Strzelectwa, Myślistwa i Łucznictwa była w 1931 roku jednym z największych obiektów strzeleckich w Polsce i w Europie. Zawody dotyczące tej dyscypliny były największą imprezą w Polsce, co umożliwiło promocję naszego kraju i Lwowa na arenie międzynarodowej. Potwierdzeniem tego faktu było uczestnictwo zawodników z 25 krajów świata w tym spotkaniu sportowym. Zorganizowane mistrzostwa wpłynęły w istotnym stopniu na dalsze sukcesy polskich łuczniczek, które w latach 30-tych XX wieku zdobywały tytuły mistrzyń świata w konkurencjach indywidualnych i zespołowych.

Na podstawie uzyskanych wyników badań i analiz dowodzę, że kolejną uprawianą w Polsce dyscypliną sportową, która miała swój początek we Lwowie, było rugby. Próby rozpowszechnienia tej dyscypliny w Polsce podjęli się działacze lwowscy około 1918 roku

(zał. 8, art. nr 5). Jej obecność w środowisku polskim należy zawdzięczać członkom YMCA (Young Men's Christian Association – Związek Chrześcijańskiej Młodzieży Męskiej), którzy po zakończeniu I wojny światowej pełnili służbę wojskową we francuskich i angielskich misjach stabilizacyjnych w Polsce. Próbę gry w rugby w klubie polsko-francuskim „Orzeł Biały” podjęto między innymi po 1919 r. w Warszawie. W ramach dalszej promocji rugby dwa zespoły „Orła Białego”- drużyna „Czarni” złożona z graczy francuskich i drużyna „Biali” złożona z graczy polskich, rozegrały pierwszy oficjalny mecz, który odbył się 9 lipca 1922 r. we Lwowie.

Obok prężnie rozwijającego się sportu i kultury fizycznej społeczeństwa polskiego na ziemiach kresów południowo-wschodnich w XX-leciu międzywojennym, równie dynamicznie ewoluował sport i kultura fizyczna ludności ukraińskiej. W ramach wydanego okólnika cesarsko-królewskiej Rady Szkolnej Krajowej w szkołach obowiązywały dwa języki: polski i ukraiński (1924-1926), co przyczyniło się do ujednoczenia programów kształcenia m.in. w zakresie szeroko pojętego sportu i kultury fizycznej. Przywódcy ukraińskiego ruchu narodowego w uczestnictwie w kulturze fizycznej upatrywali jeden z elementów podtrzymujących tożsamość narodową, jej odrębność, a tym samym obronę przed polonizacją. Sport i kultura fizyczna były sferą, w ramach której pozyskiwano młodzież ukraińską do politycznej działalności narodowej, a także miejscem aktywnych działań Ukraińców podkreślających swą odrębność etniczną. Z analiz dostępnych źródeł wynika iż szczególną rolę w zakresie upowszechniania sportu i kultury fizycznej w środowisku ukraińskim odegrał Iwan Boberski. Od 1908 roku pełnił on funkcję prezesa Ukraińskiego Towarzystwa Gimnastyczno-Sportowego „Sokił”, był autorem wielu publikacji z zakresu teorii oraz metodyki gimnastyki i sportu m.in. poradników organizacyjnych pomocnych w działalności „Sokiła”, a także w realizacji programu wychowania fizycznego i sportu. Był on również inicjatorem rozwoju wielu dyscyplin sportowych nadając im ukraińską terminologię. Dzięki jego staraniom gimnastyka stała się obowiązkowym przedmiotem nauczania w ukraińskich gimnazjach (w 2013 r. przypadło 140-lecie urodzin I. Boberskiego.) W artykule pt. *Iwan Boberski - Memoriam pro in 140 years from birth - of the patriot, the ideologist, teacher, methodologist and the organiser of the ukrainian physical culture* (zał. 8, art. nr 9). analizuję jego prekursorski wkład w działalność i wpływ na rozwój teorii i praktyki ukraińskiej kultury fizycznej. Z uwagi na starania Iwana Boberskiego w dziedzinie pedagogizacji, metodyki, teorii oraz organizacji kultury fizycznej wśród społeczeństwa ukraińskiego uznano go za głównego ideologa rozwoju ukraińskiego sportu i kultury fizycznej.

W moim dorobku naukowym znajdują się opracowania, w których opisuję lwowsko-rzeszowskie kontakty sportowe z początków XX wieku, aż do wybuchu II wojny światowej. Związki te wpłynęły na rozwój sportu i kultury fizycznej w Rzeszowie i na Podkarpaciu. Z badań wynika, że omawiane kontakty mają swoją genezę w Towarzystwie Gimnastycznym „Sokół” w Rzeszowie, zarejestrowanym w 1886 r. Przejawiały się one w udziale rzeszowskich „Sokołów” w zebraniach zarządu lwowskiego TG „Sokół”. Jeden z członków rzeszowskiego gniazda „sokolego” – Karol Stary – należał do Grona Nauczycielskiego TG „Sokół” we Lwowie odpowiadającego za organizację oraz metodykę poszczególnych dyscyplin sportowych. Był współzałożycielem „sokolego” gniazda w Rzeszowie. Dzięki jego staraniom zaczęły rozwijać się w Rzeszowie gry i zabawy ruchowe, w tym najbardziej popularna wśród młodzieży piłka nożna. Właśnie w tej dziedzinie sportowej spotkania lwowsko-rzeszowskie miały największą intensywność.

W 1905 roku powstała „Resovia” Rzeszów – wówczas prowincjonalny klub sportowy, który był pod silnym wpływem organizacyjnym i sportowym lwowskiego środowiska. Można stwierdzić, że przed 1939 r. tajników gry w piłkę nożną rzeszowianie uczyli się od piłkarzy lwowskich. Współautorska publikacja pt. *Lvov – Rzeszów sports contacts (1903–1939)*, *Sports contacts of football teams of the KS "Resovia" in the Lvov Circuit League in years 1930–1939* oraz studium zatytułowane *Lwowskie kontakty piłkarskie KS „Resovia” Rzeszów (1903–1939)* ukazują przebieg rozegranych meczy „Resovii” w okręgowej lidze lwowskiej oraz rozwój rzeszowskiej drużyny (zał. 8, art. nr 6, 8, 12).

Reasumując wyniki moich badań z zakresu historii kultury fizycznej i sportu w regionie Polski południowo-wschodniej (głównie okresu międzywojennego) myślę, iż miały one dominujący wpływ na dalszy rozwój moich zainteresowań badawczych. Pragnę podkreślić, że ich wynikiem stały się moje autorskie i współautorskie opracowania opublikowane w recenzowanych czasopismach naukowych.

Drugi ważny obszar badawczy, który realizowałem obok głównego nurtu moich zainteresowań naukowych, stanowi dopełnienie moich kompetencji dydaktycznych jako nauczyciela akademickiego kształcącego przyszłych nauczycieli wychowania fizycznego. Jest on skoncentrowany na rozwoju fizycznym, w tym rozwoju sprawności motorycznej i stylu życia, głównie młodzieży licealnej i akademickiej. Wyniki badań ogłoszone zostały w licznych artykułach, których szczegółowy wykaz zawiera Załącznik nr 4 oraz Załącznik nr 5. Rezultaty części z nich były prezentowane i popularyzowane na konferencjach naukowych krajowych i międzynarodowych. Opracowania monograficzne zawierały wybrane

zagadnienia przedstawione w sposób wieloaspektowy, kompleksowy i kompatybilny z dostępnymi źródłami.

5. Informacje o pozostałych osiągnięciach naukowo-badawczych po uzyskaniu stopnia doktora

a) dane bibliometryczne

Autor lub współautor oryginalnych, poglądowych i kazuistycznych publikacji naukowych: 98

Sumaryczna liczba punktów MNiSW uzyskanych po obronie pracy doktorskiej: 419

Sumaryczny impact factor zgodnie z rokiem opublikowania: 3,697

Liczba cytowań z wykluczeniem autocytowań (ISI Web of Science): 5

Indeks Hirsch'a (wg ISI Web of Science): 2

Szczegółowa analiza bibliometryczna (zał. 5)

b) udział w grantach i ekspertyzach

Grant własny Wydziału Wychowania Fizycznego Uniwersytetu Rzeszowskiego

- Grant UR WWF/F/05 (kierownik projektu - Paweł Król)

Za szczególnie cenne doświadczenie uznaję te dokonania, które dotyczyły realizacji projektu badawczego: *Test UEFA Fitness, a zdolności motoryczne i somatyczne sędziów piłkarskich z województwa podkarpackiego*. Projekt miał na celu przeprowadzenie badań wśród sędziów piłkarskich różnego szczebla z województwa podkarpackiego przy użyciu analizatora składu ciała Tanita, przeanalizowanie uzyskanych rezultatów, ich interpretację oraz zaproponowanie modyfikacji dotychczasowego treningu sędziowskiego w kontekście uzyskanych wyników badań. Zastosowana metoda pozwoliła zbadać i określić prawidłowości przebiegu zjawiska ale także pokazała przyczyny i mechanizmy owych prawidłowości. Funkcjonowanie w powyższym problemie badawczym zaowocowało raportem z badań, który został przesłany do przewodniczącego kolegium sędziowskiego Podkarpackiego Związku Piłki Nożnej. Badania dowiodły, iż jednym z czynników wpływających na wynik testu był termin przeprowadzonych pomiarów. (przerwa w rozgrywkach wpłynęła negatywnie na osiągnięte wyniki testu pomimo indywidualnej rozpiski treningowej dla każdego z sędziów). Wyniki badań wskazały na występowanie licznych czynników charakterystycznych dla sportu w ogóle oraz zespołu czynników specyficznych dla sędziów piłkarskich. Rezultaty badań

przekazano trenerom piłki nożnej szkolącym na różnym poziomie sportowym oraz trenerom personalnym.

- W ramach rozwoju infrastrukturalnego Uniwersytetu Rzeszowskiego Wydziału Wychowania Fizycznego z mojej inicjatywy został złożony wniosek inwestycyjny do Ministerstwa Sportu i Turystyki (Departament Infrastruktury Sportowej) dotyczący zadania pn. Budowa hali tenisowej Wydziału Wychowania Fizycznego Uniwersytetu Rzeszowskiego.
- Największym przedsięwzięciem zespołu Uniwersyteckiego Wydziału Wychowania Fizycznego, którego jestem członkiem było złożenie wniosku inwestycyjnego do Ministerstwa Sportu i Turystyki (Departament Infrastruktury Sportowej) dotyczącego zadania pn. Budowy Podkarpackiego Centrum Lekkoatletycznego. Obiekt w swoich zamierzeniach jest największy w Polsce jak również w Euroregionie Karpackim.
- W ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013 jako ekspert opiniowałem w zakresie innowacyjności – zwiększenie możliwości rozwojowych firmy Połoniny –Kurort.

- **c) projekty badawcze**

- **2008 r.**

- Sport na Rzeszowszczyźnie w latach 1867-1989 (WWF/UR/II)

- **2009 r.**

- Tradycje i współczesność kultury fizycznej na Podkarpaciu (WWF/UR/II)

Sport na Rzeszowszczyźnie w latach 1867-1989

- Edukacja zdrowotna (WWF/UR/VI)

Europejska sieć szkół promujących zdrowie

- **2010 r.**

- Badania antropologiczne i medyczne rozwoju somatycznego, sprawności motorycznej, dojrzewania płciowego i stanu zdrowia dzieci i młodzieży szkolnej i akademickiej Podkarpacia i Euroregionu Karpackiego. Badanie trafności i rzetelności testów sprawności fizycznej (WWF. V)

- Zróżnicowanie poziomu zdolności motorycznych ze względu na rodzaj podejmowanej aktywności ruchowej (**WWF. V.09**)
- Zróżnicowanie poziomu zachowania równowagi ze względu na rodzaj podejmowanej aktywności ruchowej (**WWF. V.10**)
- Tradycje i współczesność kultury fizycznej na Podkarpaciu (**WWF. XVII.02**)
- Z dziejów TG „Sokół” w Polsce (**WWF. XVII.04**)

- **2011 r.**

- Rozwój kultury fizycznej na ziemiach polskich w II Rzeczypospolitej ze szczególnym uwzględnieniem ewolucji struktur organizacyjnych ogólnopolskich i regionalnych w zakresie wychowania fizycznego, sportu i turystyki (**WWF/PB/3**)
- Badania antropologiczne i medyczne rozwoju somatycznego, sprawności motorycznej, dojrzewania płciowego i stanu zdrowia dzieci i młodzieży szkolnej i akademickiej (**WWF/PB/4**)

- **2012 r.**

- Badania antropologiczne i medyczne rozwoju somatycznego, sprawności motorycznej, dojrzewania płciowego i stanu zdrowia dzieci i młodzieży szkolnej i akademickiej (**WWF/PB/1**)
- Z dziejów kultury fizycznej w Polsce (**WWF/PB/2**)

- **2013 r.**

- Badania w ocenie budowy somatycznej, sprawności motorycznej i stylu życia człowieka z uwzględnieniem czynników ryzyka chorób somatycznych i cywilizacyjnych (**WWF/PB/1**)
- Z dziejów kultury fizycznej w Polsce (**WWF/PB/2**)

- **2014 r.**

- Badania w ocenie budowy somatycznej, sprawności motorycznej i stylu życia człowieka z uwzględnieniem czynników ryzyka chorób somatycznych i cywilizacyjnych (**WWF/PB/1**)
- Z dziejów kultury fizycznej w Polsce (**WWF/PB/2**)

▪ 2015 r.

- Badania w ocenie budowy somatycznej, sprawności motorycznej i stylu życia człowieka z uwzględnieniem czynników ryzyka chorób somatycznych i cywilizacyjnych (WWF/PB/1)

- Z dziejów kultury fizycznej w Polsce (WWF/PB/2)

7. Staże naukowe i wizyty studyjne (9)

Podczas pobytu na **University of Prešov** (luty 2007) Słowacja, zapoznałem się z programami naukowymi obecnie realizowanymi w Instytucie Sportu, a także spotkałem się z pracownikami realizującymi zbliżone problemy badawcze. Byłem także uczestnikiem seminariów poświęconych tematyce realizowanych badań. Prowadziłem zajęcia z zimowych form aktywności fizycznej przeznaczonych dla pracowników i studentów. Efektem odbytego przeze mnie stażu było nawiązanie kontaktów z pracownikami naukowo-dydaktycznymi Dziekanem- prof. dr hab. Janem Jungerem, dr hab. Pawłem Ruźbarskim i podjęcie między nami wymiany poglądów i doświadczeń z zakresu bliskich nam problemów historii sportu naszych regionów.

Pobyt w Portugalii **Politecnico de Porto** (maj 2008), miał głównie na celu zapoznanie się z problematyką sportu na Półwyspie Iberyjskim. Odbyte seminaria, uczestnictwo w zajęciach i wykładach umożliwiło mi znaczne poszerzenie wiedzy w dziedzinie zarządzania sportem w szkolnictwie wyższym. Nawiązanie kontaktów m.in. z dyrektorem Centrum Sportowego Antonio Cardoso zaowocowało wieloletnią współpracą w zakresie wymiany studentów zaprzyjaźnionych uczelni. Jedną z najbardziej atrakcyjnych form aktywności fizycznej w opiniach studentów z Portugalii są obozy zimowe organizowane cyklicznie przez Zakład Pływania i Obozownictwa WWF UR.

Odbyty przeze mnie staż w Norwegii (maj 2009), **Telemark University College, Porsgrunn** – umożliwił mi uczestnictwo w szkoleniu z zakresu konstruowania i realizacji projektów badawczych. Spotkania z osobami podzielającymi moje zainteresowania naukowo-badawcze pozwoliły mi na dostrzeżenie złożoności i wieloaspektowości podjętych problemów rozwoju sportu i jego historii w innej rzeczywistości historycznej i politycznej. Niezwykle inspirujące i ważne było dla mnie zapoznanie się w obecności koordynatora Dag Bjerketvedt z prowadzonymi na tej uczelni badaniami laboratoryjnymi.

Pobyt w **Narodowym Uniwersytecie Kultury Fizycznej we Lwowie** (październik 2010) był dla mnie szczególnie ważny zważywszy na zainteresowania badawcze i możliwość

podjęcia współpracy w zakresie rozwoju sportu i kultury fizycznej w okręgu lwowskim i rzeszowskim w dwudziestoleciu międzywojennym. Wymiana poglądów z Rektorem Eugeniuszem Prystupą i innymi pracownikami Uniwersytetu umożliwiła mi uzyskanie dostępu do różnorodnych danych niezbędnych do rzetelnego, trafnego i obiektywnego opracowania mojego tematu badawczego.

Powtórna wizyta w Portugalii w **Politecnico de Porto** (maj 2011), miała szczególne znaczenie, ponieważ zostałem zaproszony przez pracowników naukowo-dydaktycznych m.in. Antonio Cardoso. Prowadziłem wówczas szereg zajęć i wykładów ze studentami i pracownikami uczelni. Dużym zainteresowaniem cieszyły się zajęcia praktyczne z tenisa.

W ramach projektu Uniwersytetu Rzeszowskiego „Nowoczesność i przyszłość regionu nauczycieli akademickich Wydziału Wychowania Fizycznego” odbyłem wizytę studyjną w Stanach Zjednoczonych **University of Florida Gainesville** (wrzesień 2011). Głównym celem wizyty w Uniwersytecie na Florydzie było zapoznanie się z nowymi technikami badawczymi w wychowaniu fizycznym, sporcie i turystyce, a w szczególności nowoczesnych metod badań w zakresie biomechaniki, szeroko pojętych analiz ruchu i motoryczności człowieka. Podjęto także wymianę doświadczeń i wiedzy w zakresie wybranych tematów badawczych. Szereg uwag poświęcono działalności dydaktycznej i organizacyjnej stanowiących przedmiot wspólnego zainteresowania oraz zapoznanie się z praktykami dotyczącymi rozwoju aktywności fizycznej i sportu wśród młodzieży akademickiej wizytowanego Uniwersytetu. Brałem udział w spotkaniu z pracownikami wydziałów zaangażowanych w wychowanie fizyczne i badania z tego zakresu z następujących uczelni: Wyższa Szkoła Pedagogiczna, Wyższa Szkoła Zdrowia, Wyższa Szkoła Zdrowia Publicznego, College of Liberal Arts and Sciences, oraz pracownicy służby zdrowia. Spotkanie to obejmowało dyskusje na temat trendów i metod nauczania szeroko rozumianego wychowania fizycznego.

Wyjazd w ramach wizyty studyjnej w jednej z najlepszych uczelni na świecie pozwolił na zbliżenie i poznanie najnowszych trendów naukowych. Pozwoliło mi to na bliższe poznanie i ocenę poziomu dydaktycznego uniwersytetu w którym studiuje około 50 tysięcy studentów. Bardzo cenne dla mnie były spotkania i wymiana poglądów z wybitnymi naukowcami, co w dalszej perspektywie może skutkować wspólnymi projektami badawczymi lub zainspiruje do rozpoczęcia nowych poszukiwań badawczych. Najistotniejszą kwestią jest duże zainteresowanie władz uniwersyteckich z Florydy podjęciem współpracy z naszym uniwersytetem. Przede wszystkim w ramach realizacji wspólnych problemów badawczych jak również wymiany pracowników naukowo-dydaktycznych oraz studentów. Ustalono termin

przyjazdu władz uniwersyteckich z Florydy: Steve M. Dorman, M.P.H., Ph.D., James Zhang Ph. D. w celu omówienia i podpisania umowy o dalszej współpracy.

Wizyta w Finlandii **Kajaani University of Applied Science** (luty 2012) miała szczególne znaczenie - zaowocowała podpisaniem **umowy o podwójnym dyplomie** (turystyka i rekreacja) dla studentów Uniwersytetu Rzeszowskiego i studentów Kajaani University.

Kolejna wizyta studyjna, którą odbyłem wspólnie z Prorektorem Uniwersytetu Rzeszowskiego dr hab. Wojciechem Walatem i Dziekanem Wydziału Wychowania Fizycznego UR prof. dr hab. Wojciechem Czarnym miała miejsce w Nowym Jorku **Manhattan College** (wrzesień 2014). Wynikiem prowadzonych rozmów było podpisanie dwustronnej współpracy w zakresie wymiany pracowników i studentów obu uczelni, a także nawiązanie partnerstwa naukowego przy realizacji wspólnych projektów badawczych.

Podczas odbytych staży i wizyt studyjnych w zagranicznych ośrodkach naukowych byłem uczestnikiem wielu dyskusji oraz wymiany doświadczeń i wiedzy w zakresie działalności dydaktycznej, naukowej a także organizacyjnej wizytowanych uczelni. Brałem udział w zajęciach prowadzonych przez specjalistów z dziedziny kultury fizycznej oraz miałem okazję osobiście poprowadzić ćwiczenia z młodzieżą akademicką z różnych krajów. Większość z wizyt zakończyło się nawiązaniem współpracy naukowo-dydaktycznej oraz zawarciem porozumień w zakresie wymiany studentów.

Staż długi krajowy (10.2012–03.2013) odbyłem w Katowicach, Akademia Wychowania Fizycznego, Katedra Humanistycznych Podstaw Kultury Fizycznej

Opiekunem naukowym stażu w katowickiej AWF był prof. dr hab. Mirosław Ponczek. Badania w zakresie historiografii kultury fizycznej w dalszym ciągu stanowią wiele luk. Niniejszy projekt poświęcony był bardziej wnikliwemu poznaniu naukowemu, korelacji pomiędzy rozwojem sportu i kultury fizycznej na Górnym Śląsku a województwem lwowskim w dwudziestoleciu międzywojennym. Szczegółowa analiza materiału badawczego w postaci dokumentów archiwalnych, odpowiedni dobór metod, technik i narzędzi badawczych stanowił początkową fazę procesu badawczego. W ramach konsultacji powstała konstrukcja monografii naukowej.

Efektom sześciomiesięcznych spotkań była monografia pod moją redakcją pt. *Studia i szkice w zakresie polskiej i zagranicznej teorii oraz historii kultury fizycznej*. Pozycja ta została bardzo dobrze przyjęta przez środowisko naukowe. Wykorzystany materiał badawczy

stanowi istotny wkład do historii kultury fizycznej. Głównym celem publikacji jest możliwość wykorzystania opracowanych w studium problemów w procesie doskonalenia i kształcenia specjalistów z dziedziny kultury fizycznej.

8. Konferencje naukowe

Krajowe i Międzynarodowe w tym zagraniczne:

- International Scientific Conference pt. *Educational Aspects of Cooperation and Partnership in Local Environments*, Rzeszów – Czudec, 18–19.11.2004 r.
- I Konferencja Naukowa pt. *Aktywność fizyczna jako czynnik wspomagający rozwój i zdrowie*, Rzeszów, 21–22.10.2005 r.
- I Konferencja Studenckich Kół Naukowych pt. *Turystyka regionalna – współczesne problemy*, Rzeszów – Bystre, 30.03–01.04.2007 r.
- Międzynarodowa Konferencja Naukowo-Szkoleniowa pt. *Wellness and success – Dobrostan i powodzenie*, Lublin, 05–07.06.2009 r.
- Międzynarodowa Konferencja Naukowa pt. *Aktywność na całe życie – zdrowie i sprawność studentów pod kontrolą*, Krosno, 15–16.10.2010 r.
- XV Międzynarodowa Konferencja Naukowa pt. *Moloda Sportivna Nauka Ukrainy*, Lviv, 24–26.03.2011 r.
- I Konferencja Naukowa pt. *Pedagogika Euroregionu Karpackiego – dorobek, wyzwania, aspiracje, potrzeby*, Jarosław – Helusz, 07–09.06.2011 r.
- Konferencja Naukowa pt. *Rola organizacji pozarządowych w promocji i rozwoju turystyki*, Rzeszów – Targowiska, 08–09.12.2011 r.
- Konferencja Naukowa pt. *Spoleczno-kulturowe studia z kultury fizycznej*, Rzeszów – Targowiska, 24–25.05.2012 r.
- I Konferencja Naukowa Studentów i Młodych Pracowników Nauki pt. *Biomedyczne i humanistyczne podstawy i uwarunkowania Wychowania Fizycznego i Sportu*, Rzeszów – Targowiska, 18–19.04.2013 r. – udział w Komitecie naukowym
- International Scientific Conference pt. *Diagnostic in Sport 2013*, Presov, 19–20.09.2013 r. – udział w Komitecie organizacyjnym
- I Konferencja Naukowa pt. *Piłka siatkowa jako system*, Rzeszów, 11–13.10.2013 r. – udział w Komitecie organizacyjnym

- II Konferencja Naukowa Studentów i Młodych Naukowców pt. *Kultura fizyczna w dobie XXI wieku*, Rzeszów 23–24.04.2015 r. – udział w Komitecie naukowym
- Konferencja historyków kultury fizycznej pt. *Początki rozwoju sportu, dyscyplin sportowych i działalności klubów w Polsce*, Rzeszów, 24–25.09.2004 r.
- Ogólnopolska Konferencja Naukowa pt. *Z tradycji kultury fizycznej w Polsce*, Rzeszów, 12–13.05.2006 r.
- XI Ogólnopolska Konferencja Naukowa pt. *Najnowsza historia kultury fizycznej Polski i Polonii*, Gorzów Wlkp. – Chyčina, 03–05.09.2007 r.
- Konferencja Naukowa pt. *Wychowanie fizyczne, sport i rekreacja fizyczna w perspektywie społeczno–kulturowej*, Rzeszów, 14–15.11.2008 r.
- Ogólnopolska Konferencja Naukowa pt. *Teoretyczne i praktyczne uwarunkowania wychowania fizycznego w szkole – ocena efektów reformy systemu edukacji*, Krosno, 24.04.2009 r.
- Ogólnopolska Konferencja Naukowa pt. *Kultura fizyczna studentów na przełomie stuleci – stan i perspektywa zmian*, Rzeszów – Krosno, 04–07.06.2009 r.

9. Działalność dydaktyczna

Od momentu zatrudnienia na uczelni prowadziłem zajęcia ze studentami wszystkich kierunków studiów Wydziału Pedagogicznego w Instytucie Wychowania Fizycznego i Zdrowotnego WSP m.in. z takich przedmiotów jak: metodologia badań naukowych, pedagogika kultury fizycznej, pedagogika czasu wolnego, historia kultury fizycznej, podstawy statystyki, promocja zdrowia, zimowe i letnie formy aktywności fizycznej, specjalizacja z tenisa.

Odbyłem przygotowanie z zakresu dydaktyki szkoły wyższej pod opieką prof. dr hab. Kazimierza Obodyńskiego. Poszerzałem swoją wiedzę z zakresu organizacji i prowadzenia zajęć w czasie pobytów w innych uczelniach w kraju i za granicą (Słowacja, Portugalia, Finlandia, Norwegia, USA, Ukraina). Powodem moich starań było nie tylko poszerzanie wiedzy i umiejętność jej przekazywania studentom, ale także wzbogacenie oferty edukacyjnej na wydziale i jej atrakcyjność dla obecnego w naszym kraju rynku pracy oraz potrzeb społecznych.

Efektom moich działań było niezwykle dla mnie ważne wyróżnienie, które otrzymałem dwukrotnie: **Laur Studentów (2008, 2013)**.

W uznaniu dla prowadzonej działalności dydaktycznej, podniesienia jakości kształcenia, atrakcyjności metodycznej i działalności naukowej na rzecz Uniwersytetu Rzeszowskiego w 2013 r. otrzymałem nagrodę Rektora.

W ramach działalności dydaktycznej wspólnie z zespołem opracowałem KRK, efekty kształcenia dla kierunku wychowanie fizyczne oraz program zajęć z metodologii badań naukowych, pedagogiki kultury fizycznej, pedagogiki czasu wolnego, historii kultury fizycznej, podstaw statystyki, promocji zdrowia, zimowych i letnich form aktywności fizycznej oraz specjalizacji z tenisa z wykorzystaniem najnowszych technik i programów komputerowych wspomagających zdobywanie przez studentów wiedzy, umiejętności i kompetencji.

Obserwując zmagania studentów w pozyskiwaniu niezbędnej wiedzy metodologicznej doszedłem do wniosku, że koniecznym jest wsparcie w postaci odpowiedniego podręcznika. W związku z powyższym opracowałem we współpracy z pracownikami naukowo-dydaktycznymi skrypt pt. *Metodologia badań z elementami statystyki cz.1*.

W celu podniesienia moich kwalifikacji zawodowych i poszerzenia kompetencji uzyskałem stopień instruktora rekreacji o specjalności narciarstwo zjazdowe, instruktora sportu o specjalności narciarstwo zjazdowe i tenis oraz trenera narciarstwa zjazdowego potwierdzonego przez Polski Związek Narciarski. Ukończyłem kurs w zakresie umiejętności komunikacji interpersonalnych oraz metody statystyczne w procesie dydaktycznym.

W latach 2004-2014 byłem **promotorem 65 prac magisterskich, oraz 157 licencjackich**. Ponadto w dniu 28 maja 2013 roku **Komisja Doktorska Zamiejscowego Wydziału Kultury Fizycznej poznańskiej AWF z siedzibą w Gorzowie Wlkp. zaakceptowała mnie jako promotora pomocniczego w przewodzie doktorskim mgra Artura Płonki pt. *Skoki narciarskie w Polsce w latach 1945–1989* (termin obrony 16.11.2015 r.)**

W ramach współpracy z Polskim Związkiem Piłki Nożnej powstał projekt, dotyczący analizy problemu badawczego na temat historiografii piłki nożnej na Podkarpaciu, do którego zostałem powołany jako kierownik. W związku z zaistniałą potrzebą opracowania założonego celu naukowego, **Komisja Doktorska Zamiejscowego Wydziału Kultury Fizycznej poznańskiej AWF z siedzibą w Gorzowie Wlkp. w dniu 4 marca 2014 roku, zaakceptowała mnie jako promotora pomocniczego w przewodzie doktorskim mgra Henryka Rożka pt. *Piłka nożna na Rzeszowszczyźnie w latach 1903–1989*.**

10. Działalność organizacyjna i pełnione funkcje

W latach 2008–2012 decyzją Dziekana Wydziału byłem głównym koordynatorem ds. organizacji obozów dla studentów niepełnosprawnych Uniwersytetu Rzeszowskiego, które umożliwiły studentom z różnymi dysfunkcjami uczestniczenie w szeroko rozumianej kulturze fizycznej. Udział w letnich i zimowych formach rekreacji ruchowej takich jak np. żeglarstwo, jazda konna, narciarstwo, a także w różnorodnej postaci rehabilitacji, jak masaż czy hipoterapia dały studentom niepełnosprawnym poczucie swoistej integracji z pełnosprawnymi rówieśnikami, oraz nauczyły ich korzystania z wytworów kultury fizycznej i pokonywania trudności. W 2011 roku Dziekan Wydziału prof. dr hab. Kazimierz Obodyński powierzył mi pełnienie obowiązków **prodziekana ds. studenckich i promocji Wydziału Wychowania Fizycznego Uniwersytetu Rzeszowskiego**. W tym okresie starałem się rzetelnie wykonywać przydzielone mi obowiązki i zadania na rzecz dobra instytucji. W roku 2012 zostałem obdarzony zaufaniem przez pracowników WWF UR i wybrany na czteroletnią kadencję na **prodziekana ds. studenckich i promocji Wydziału Wychowania Fizycznego Uniwersytetu Rzeszowskiego**.

Ponadto jestem głównym pomysłodawcą cyklu spotkań pt. „Kariera po karierze”, które skierowane są do studentów oraz pracowników Wydziału Wychowania Fizycznego i obejmowały one spotkania ze znanymi osobistościami sportu, np. Jerzym Dudkiem, Otylią Jędrzejczak, Stephanem Antiga, Apoloniuszem Tajnerem.

Niejednokrotnie angażowałem się w pomoc organizacyjną (np. jako pełnomocnik dziekana ds. obozów integracyjnych dla studentów niepełnosprawnych) oraz zapewniałem wsparcie dla przedsięwzięć podejmowanych przez Samorząd Studentów Wydziału Wychowania Fizycznego takich jak: Uniwersytecki Tydzień Zdrowia i Sportu, Test Coopera, Akcja Narty Dzieciom, Dzień Dawcy Szpiku Kostnego, Wydziałowy Dzień Sportowy, Kulturalia.

Obecnie jestem członkiem następujących komisji:

1. Wydziałowa Komisja Rekrutacyjna.
2. Wydziałowa Komisja Socjalna.
3. Wydziałowa Komisja Akredytacyjna.
4. Senat Uniwersytetu Rzeszowskiego
5. Senacka Komisja ds. rozwoju uczelni.

11. Członkostwo w towarzystwach naukowych

- a) Podkarpackie Towarzystwo Naukowe Kultury Fizycznej w Rzeszowie,
- b) Międzynarodowa Rada Naukowa Zeszytów Naukowych Wyższej Szkoły Biznesu i Przedsiębiorczości w Ostrowcu Świętokrzyskim,
- c) Towarzystwo Gimnastyczne „Sokół” w Rzeszowie,
- d) Stowarzyszenie Polskich Statystyków Sportowych „Statpol”,
- e) Współpracownik Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie.

12. Działalność organizacyjna na rzecz środowiska

- a) Członek Stowarzyszenia Absolwentów „Resovia Saltans”,
- b) Członek Stowarzyszenia Profilaktyki Uzależnień „Pomost”,
- c) Członek Akademickiego Związku Sportowego Uniwersytetu Rzeszowskiego.

13. Otrzymane wyróżnienia

1. „Laur Studentów” Uniwersytetu Rzeszowskiego 2008, 2013.
2. Nagroda Rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego 2013.
3. Medal Komisji Edukacji Narodowej 2014.

Rzeszów, 02.12.2015 r.

Paweł Kwol
.....